

У строју војске Небеске Царице

НА СВЕТОЈ ГОРИ ОСЕЋАЈ ВАСКРСА ЈЕ ЈЕДИНСТВЕН,
КАО ДА СЕ ТУ СКУПИЛА СВА ЦРКВА ХРИСТОВА КОЈА КЛИЧЕ:
ХРИСТОС ВАСКРСЕ ИЗ МРТВИХ!

Разговор водио
Ненад Јовановић

За овај број *Православној мисионара*, тематски посвећен Пресветој Богородици, одлучили смо да урадимо интервју са једном веома занимљивом личношћу која у свом животу и делу обједињује монаштво и мисионарство, и то као становник Врта Пресвете Богородице – Свете Горе Атонске. У питању је јеромонах Доситеј (Радивојевић), сабрат манастира Хиландар.

● **Оче Доситеју, Ви сте пре монаштва били војно лице, а на Светој Гори сте више од 15 година. Можете ли нам нешто више рећи о свом животном путу и како вас је Господ довео у овај прекрасан Богородичин врт, те сте одлучили да свој живот наставите и касније се замонашите у манастиру Хиландар?**

– Поставили сте ми доста тешко питање. Иако монах најбоље познаје самог себе и свој животни пут, монаху је тешко да говори о свом животном путу, јер се боји да некако не буде духовно покра-

ден. Први пут сам Свету Гору посетио на свом годишњем одмору као млад официр 1996. године са једним својим другом са војне академије, којем сам и крштени кум, на чију молбу сам и пошао са њим на поклоњење светињи. Само име „Света Гора“ о самој Светој Гори највише говори. Та једна реч „Света“ говори о необичним житељима на њој који је чине да је таква. Света Гора је била много више од мојих очекивања и мојих замисли о њој. То путовање је био дар Божији мени грешноме. Том приликом посебан утисак на мене у испосници Светога Саве је оставила икона Богородице звана Млекопитатељница, која Христа млеком храни, а нас као „благодатна“ Божијом благодаћу. Чинило ми се да нећу моћи да се вратим назад. Две године касније, тачније 1998. године на сам Васкрс у тренутку док сам се причешћивао осетио сам јаку жељу и одлучност да остатак живота проживим као монах. Али где бити монах? Два месеца сам био неодлучан у који манастир да одем, али на крају је у мени превагнуло да је најбоље да одем из земље своје, и из рода свога у туђину, јер од туђиновања ништа није боље за постављање темеља монашког живота. Тако сам препознао да је

Поїлед на АѠос и скиѠ Св. Андреја из маслињака хиландарске келије ПаѠѠерица

Света Гора то место подвига и тиховања у којем себи могу стећи истинску утеху, те сам се на преподобног Саву Освећеног 1998. године причислио хиландарском братству.

- **Свако ко је посетио Свету Гору осетио је благодат, присуство и покров Мајке Божије. Реците нам нешто о Пресветој Богородици као заштитни-**

**СВАКИ ИСКРЕНИ
ХРИШЋАНИН ГАЈИ
ПОСЕБНА ОСЕЋАЊА ПРЕМА
МАЈЦИ СИНА БОЖИЈЕГА,
АЛИ СЕ НИГДЕ УТОЈ МЕРИ
БОГОРОДИЦА НЕ ПОШТУЈЕ
КАО НА СВЕТОЈ ГОРИ**

ци Свете Горе, а посебно манастира Хиландар?

– Свако ко је посетио Свету Гору осетио је предивне мирисе тих светогорских миришљивих биљака, али духовним чулом се осећа да је од њих самих на том светом месту много више присутнија сама Владичица Богородица. Многи су до сада писали о Светој Гори, и о томе да је она Врт

Мајке Божије, о њеним чудима и њеној заштити. Али ја бих рекао о једном чуду о којем се готово не говори, а записано је на једној фресци која се налази на споменику где се она чудесно обрела непосредно испред Хиландара. На фресци пише како је Свети Сава Српски по доласку из Свете Земље икону Тројеручицу поклатонио своје брату Стефану, али да се она по разорењу српске земље чудесно нашла на том месту испред Хиландара. Монаси су је унели у хиландарску цркву у олтар. Али су је сутрадан чудесно нашли на игуманском месту. Онда су је поново вратили у олтар и поново сутрадан нашли на игуманском трону. На фресци пише да се она потом јавила игуману и да му је рекла: *Не дођох у ваи манастир да бих била чувана од вас, нејо ја дођох да чувам вас*. После тога виђења, оци манастира су установили да се сваке суботе у цркви служи молебни канон Пресветој Богородици.

- **Светогорски манастири су познати по чудотворним иконама Пресвете Богородице. Да ли сте Ви можда били сведок или имали нечије сведочанство о неком скорашњем чудотворењу Пресвете Богомајке на Светој Гори?**

– Нема ниједног манастира на Светој Гори, а да нема барем неку чудотворну

испред чудотворних икона Богородице. Сведок сам неколико исцељења која су се десила испред иконе Тројеручице, од епилепсије, од рака... У недавном великом пожару на Светој Гори који се муњевито ширио и претио да дође до самог Хиландара сведоци смо такође једног чуда Пресвете Богородице. Тој ватреној стихији која је захватила хиљаде хектара светогорских шума није се могао да супротстави нико. Монаси су решили да крену у литију са иконом Пресвете Богородице. У литији је

ЊЕНО ДОСТОЈАНСТВО,
ЊЕНА ВЕЛИЧИНА НИЈЕ
ОД ТОГА ШТО ЈЕ ОНА
„ЧАСНИЈА ОД ХЕРУВИМА И
НЕУПОРЕДИВО СЛАВНИЈА
ОД СЕРАФИМА“, ОД АНЂЕЛА
КОЈИ СУ СТВОРЕЊА
БОЖИЈА, НЕГО УПРАВО
ЗАТО ШТО ЈЕ ОНА МАЈКА
СИНА БОЖИЈЕГА

икону Богородице. У самој хиландарској цркви се налази пет чудотворних икона Пресвете Богородице међу којима је најпознатија икона Тројеручица, затим копија иконе Тројеручице која је била на захтев руског цара Николаја Романова направљена и била у руско-јапанском рату и показала се чудотворном, затим Акатистна икона, онда Попска (Поповска) икона Мајке Божије, онда чудотворна икона Богородице Црквењака (позната по томе што је лењиви црквењак кад је пролазио поред те иконе добио јак шамар и пао на земљу). Осим њих позната је и икона Млекопитатељница која се налази у испосници Светога Саве у Кареји. На Светој Гори смо често сведоци чуда која се дешавају

ношена икона Пресвете Богородице *Ушешииџелка љује* која је остала неоштећена у великом пожару 1722. године. Преко пута којим су прешли хиландарски монаси са иконом *Ушешииџелка љује* није прешао пламен. После завршеног молебана, иако је било небо без облака, и по прогнози времена се нигде у Грчкој није предвиђала киша, из правца мора са истока се подигао облак и излио обилну кишу која је утасила огроман пожар. За све светогорске монахе ово је било једно велико чудо.

- **Света Гора је била и остала расадник монаштва и духовног усавршавања. Светогорским старцима смо стога посветили и један број Православној**

„Не дођох у ваш манастир да бих била чувана од вас, него ја дођох да чувам вас“

мисионара. Чини нам се да је њихов однос према

Пресветој Богородици одувек био посебан и веома поучан за све хришћане. Можете ли нам рећи нешто о томе?

– Сваки искрени хришћанин гаји посебна осећања према Мајци Сина Божијега, али се нигде у тој мери Богородица не поштује као на Светој Гори. У Кареји, коју стотину метара испод хиландарске келије Патерица налази се келија „Достојно јест“, где се десило велико чудо о којем пева читава Православна црква. Док је монах у тој светогорској тишини појао „Часнију од Херувима и неупоредиво славнију од серафима“, јавио му се анђеолози Божији и рекао да они на небу мало другачије поју и тој песми испред додао „Достојно је уистину да блаженом зовемо тебе Богородицу, увек блажену и сведеспекорну, и Матер Бога нашега“. Тако да Њено достојанство, Њена величина није од тога што је она „часнија од херувима и неупоредиво славнија од серафима“, од анђела који су створења Божија, него управо зато што је она Мајка Сина Божијега, зато што је Мајка Спаситељева, и такво материнство је похвала изнад свих људских и анђелских похвала. Светогорски монаси посебну наду полагају на помоћ и заступништво Богородице на свом путу ка обожењу, као на најмоћнијег молитвеника и заступника пред Сином Божијим, сматрајући да без Њене помоћи тако високи ду-

ховни циљ није ни могуће постићи.

● **Налазимо се у периоду Великог Васкршњег поста. Каква су правила и животни ритам светогорских монаха у току Свете четрдесетнице?**

– Током Васкршњег поста Света Гора утоне у још већу тишину, у још веће тиховање. Тада је све посебно подређено молитви, узношењу ума и срца ка Богу. У то време манастири избегавају да примају групе гостију који могу својим навикама које доносе из света да поремете ту свештену тишину. То је време праштања и дубоког преиспитивања, то је време стицања благодати. У Хиландару чак и иконе у цркви прекрију завесама, те и сама црква као да се лишила свога сјаја, као да се све обукло у врећу покајања. Службе су дуге, са много метанија и молитава. На посебан молитвен начин се кроз великопосне службе удубљује у драму људског рода који се кроз грех одвојио од Творца, да би се што благодатније и радосније могла доживети победа над смрћу, та тајна васкрсења Христовог. Света Гора нема ништа друго осим манастира и монаха, чији се сав начин живота своди на слављење Бога, на угађање Богу. Зато је на Светој Гори осећај Васкрса јединствен, као да се ту скупила сва Црква Христова која кличе: **ХРИСТОС ВАСКРСЕ ИЗ МРТВИХ СМРЉУ СМРТ УНИШТИ И ОНИМА КОЈИ СУ У ГРОБОВИМА ЖИВОТ ДАРОВА.** ○